

Szines és utópisztikus riport az 500 év múlva élő Szegedről

(A Délmagyarország munkatársától.) Ez a riport 500 évet előrerohan és megrajzolja annak a Szegednek a képét, amely 500 év múlva fog elterpeszkedni a szőke Tisza mindkét partján. A riport nem légből kapott. Abszolút megbízható, autentikus helyekről nyert információk alapján íródott. Tudósok számították ki, mi lesz 4-5 évszázad múlva, ha a világ tovább is ilyen rohamlépésekben halad...

Mert a technika rohan. A modern ember megszokta, hogy semmin sem illik csodálkozni.

...Egy ur Amerikában űrhajót röpit a végtelenségbe, a rádiók a Marssal igyekeznek érintkezésbe lépni... Ha mindez egyelőre kísérlet is, pár évtized múlva, egész biztosan egy Mars-lakó fog irodalmi jelölést tartani Szegeden... És még egy pár év és az emberek ásitóva fogják hallgatni a hangosan beszélő ujság kommunikációját:

- Mit akar már megint az a vén Mars-akadémista Szegeden?!

Ötszáz évvel ezelőtt — az ember elszörnyülködik és összegörnyed — még a jobbágyság intézménye virult Magyarországon. Gutenberg már dolgozott világrengető találmányán szűk kis mainzi műhelyében... Százéves háborukat vívtak, mert nem ismerték a puskapor jólékony és időt megtakarító hatását, mígcsak nem jött egy jámbor ferenccs és fel nem találta... Nem volt zsebóra, szemüveg, ötszáz évvel ezelőtt nem ismerték a szappant! a harisnyát! a villát, az ablaküveget... És hol volt még Amerika. Nálunk Zsigmond, Albert, Ulászló uralkodott...

S ma?

Kolumbuszt már csak a tojásról ismerik, New York maga alá gyűrte a világot, Amerikában percek alatt nőnek a 80 emeletes felhőkarcolók, repülő szállodákban utaznak egyik világrészről a másikba, távolbalatút szerkesztenek, 600 kilométeres sebességgel repülnek... A legmodernebb nő már nem is hord harisnyát, nem is használ szappant, nem divat már a puskapor, gázokkal és gyilkos sugarakkal gyilkolunk...

Az ember elszédül az iszonyatos perspektíva láttára...

Képzeli el: lesz egy olyan idő, amikor nem lesz nedves, dohos kislakás Szegeden. Talán: nem is lesz külváros, nem lesz pocsoya, nem lesz nyomorgó ember...

Mindenekelőtt megváltozik a város képe.

Első változás.

Ott, ahol most a repülőtér terül el, légikikötő kolosszus fog diszteni. A Kársz uccából csak egy ugrás kell odáig. Ugyanis a Próféta előtt légi-taxik fognak lebegni, amelyen igazán egy szempillantás alatt ott lehetünk ahol akarunk...

Tegyük fel, hogy 50 Mars-béli érkezett a világ-űr-autóbuszon Szeged megtekintésére. A sajtót nem értesítik ugyan erről, de a szerkesztőség távolbalatóján meglátja a közeledő autóbuszt és megpillantja benne a Mars-béli fejeket...

Az autóbusz ledobban a légikikötő tetejére, ahol már együtt van a magisztrátus. A polgármester (valószínűleg akkor is még Somogyi Szilveszter) rövid üdvözlő beszédet mond. Kifejti, hogy régóta szült helyez az idegenforgalomra és kéri az érkezetteket, hogy vigyék el a szegedi paprika hírét hazájukba...

Még csak délelőtt 10 óra van, az ünnepi ebéd idejéig a vendégek körüljárnak a városban. A kirendelt Cicerone lelkesen magyaráz:

— A főter felett lebegünk uraim. Az a 30 emeletes palota a városháza, jobbról mellette áll az Operaház. Kissé megviselte az idő: 2300-ban épült. Az igazgatója híres ember: Tarnay Ernő. Régi igazgatói dinasztia, évszázadokkal ezelőtt vándorolt be az őse Szegedre...

— Ott, az az épületkolosszus a Délmagyarország ujság-tröszt palotája. Epp most suhannak el a repülők a tetőről a friss lappeldányokkal...

— Amott egy parányi épületcsoport áll. Évszázadokkal ezelőtt építették, az árkákkal együtt, abban a reményben, hogy majd idegeneket is fog vonzani...

— Itt valamikor a Tisza folyt. A tisztifőorvosunk megállapította, hogy tele van az egészségre ártalmas baktériummal, erre egyszerűen befedtük. Az elv ugyanis az, hogy semmit sem trünk ki, ami ártalmas, kártékony és fertőző, hanem minden jószágosan betakarunk.

— Ah, ez már borzasztó! Elnézésüket kérem

az uraknak, a kulturpalota előtt ugyanis löfogatn parasztkocsik állanak... Ötszáz év óta küzdünk ez ellen, de minden hiába. Azóta kiveszett a ló, ki a paraszt, de itt mindég állanak a kocsik...

— És ez ott, ez ott a mi büszkeségünk: a Pantheon. Ötszáz évvel ezelőtt valóította meg egy nagy férfi. Azóta gyűjtjük szorgalmasan nagyjainkat... Azaz, hogy gyűjtenénk, de hát akkor, amikor ezt a Pantheon felépítették, annyi embert szállásoltak el benne, hogy 1000 évre betölttek minden helyet. Azt mondják abban az időben volt egy városatya választás és akik kimeradtak a közzgűlésből, azokat ezzel vigasztalták meg...

— Na és belenyugodtak?

— Először ellentétkbe vonultak, aztán mégis bevonultak.

Ebben a pillanatban valami csoda történik. A vendégek izgatottan nyujtogatják csápjait a cicerone felé:

A cicerone mosolyog:

— Igen, ez szegedi specialitás.

A felhőkbe vesző tornyok alatt, parányi vonat pöfögve kanyarodik...

— A kisvasut — lágyul el az idegenvezető és kitörül egy könnyet a szeméből...

— És még mindég a Rudolf térről... Tudtak azok a régiek, tudtak... Hiába, akármit is mond a történelem: volt ott invenció...

Második változás.

12 óra lett. A légi-autóbuszban megszólal a hangosan beszélő, a polgármester hangja hallatszik.

— Kikötni, kikötni, tálalva van...

Az autóbusz merész ívben kanyarodik egyet, elröppen Ujszeged felett, alul a nulliárdosok villái, az óriási szanatóriumok, egyetemi kollégiumok fészeken, egy pillanatra érinti Legujabb-Szeadet és leszökken a szálloda tetejére.

A hallban már a város színe-java várja a vendégeket. A hölgyek talpig dekoltálva, az urak tűzálló ruhában. Itt van a légi tűzoltók parancsnoka, a géperőre berendezett papucskészítők elnöke. Itt vannak a régi dinasztiák leszármazottjai.

Természetesen: bognácsgulyás volt ebédre.

Harmadik változás.

Estére diszeloadást rendeznek a vendégek tiszletére, színrekerül: Az aranyszörű űrhajó, Móra Ferenc gyönyörű, 120 képből álló hangos, színes és plasztikus filmjátéka.

Ebben a harmadik változásban nemcsak a vendégek változnak meg, megváltozik minden.

A Mars-béliek ugyanis kijelentik, hogy most már végre is, kultúrát akarnak látni.

Az ötszáz év múlva élő Szeged erre a fatális kívánságra megrökönyödik.

A városba szétfut a különös kívánság hire. A légi-taxikban, függő vasutak boxaiban izgatottan tárgyalják a dolgot. A polgárok távolbalatóikkal célhaveszik a furcsa idegeneket.

Hangok hallatszanak:

— Mégis csak furcsa...

— Na ja, kultúrát! Hát hol vagyunk? A Marsban?

— Inkább ne legyen idegenforgalom...

A hivatalos Szeged azonban aggódva kérdezősködik a leghosszabb csápu Mars-lakótól...

— Ez még nem volt elég? Akkor bemutatjuk a kulturális intézményeinket. Most éjszaka van. Ez az idő kiválóan alkalmas. Hej! Cicerone! Vezesd az urakat!

A légi-autóbusz előáll és megindul a menet.

— Az egyetem, Klebelsberg... — mondja a szegény idegenvezető — jazigok, gepidák.

— Passz...

— És az irodalom... és a... és a...

Negyedik változás.

2430-ban történik a negyedik változás. Augusztus 10-én, a legirtózatossabb tél közepén föllázdattak a hókaparók... A hókaparókkal szolidáris tarhonyakészítők is elhatározzák, hogy nem gyurnak több tarhonyát: fulladjon hóba a város, vesszen éhen tarhonya hiányában... Vészemet kapnak erre a hordárok, csatlakoznak a paprikakészítők, a kötéverők, az éter-zenészek: dühöng a legirtózatossabb sztrájk...

A széchenyi-térre népgyűlést hirdetnek, amelyet a rendőrség nem engedélyez. Később zárt te-

remben, családi körben, mégis megtartják a gyűlést, amelyen az egyik szónok így beszél:

— Ötszáz évvel ezelőtt jobbágyság volt Magyarországon! Akkor, talán helyénvaló volt... Nem érdemelték ki akkor az emberek az önállóságot. De azóta elmúlt az ötszáz keserves esztendő... A hókaparók pedig még mindig nem kaptak titkos választójogot. Nem kaptak a tarhonyagyártók sem... Ezt akarjuk és mi, hókaparók, ezenkívül havat akarunk, sok havat, hogy legyen mit kaparni... Tessék, adjanak szükség-havat, de adjanak...

— Ötszáz évvel ezelőtt, megborzadok testvéreim azt ígérték, hogy ezentul vidám lesz az életünk. Mindég lesz kaparni való...

— Ötszáz évvel ezelőtt a Külvárosi Párt programot adott, amelyben hetet-havat ígért... Kérdem: eltelt ötszáz év, mit valósított meg belőle?...

Ötödik változás.

Mozgalom indul meg az ezer év előtti Szeged feltárasára. Hatalmas furógépeket állítanak fel és egymásután kerülnek elő a becses ereklyék: egy óriási, miniszteri lábnyom a Tiszaparton, egy Tisza, mely a miniszter lábnyoma után folydogált, egy csomó életre való ötlet megkövesedett maradványa, óriási tömegű birka-csontváz...

A Tudósok Palotájában a Legfőbb Tanács ki-sütötte, könyvbe foglalta, kiadta és a közönség bevette a következő megállapítást:

— Valaha — ezer évvel ezelőtt — a mai Szeged helyén egy óriási legelő volt. Erre mutatnak a leletek, nevezetesen a birka-csontvázak... De lehet, hogy ugyanitt volt a Nagyfejűek Barlangja. Ügyes, életrevaló nomád nép lakott itt, amelynek a mai kultúrából már sok mindene megvolt, de természetesen minden csak kezdetleges stádiumban. Adatok vannak arra vonatkozólag, hogy ezer év előtt is volt már városi parlament, matiné, kisoronyos-akció, karácsonyfa-ünnepély és bankett.

— Ha már most összegezzük a dolgokat, könnyen megállapítható, hogy ezer évvel ezelőtt, egy jókedélyű, enni, inni szerető és a kultúra iránt fogékony emberek laktak a mai Szeged helyén.

— Végeredményben: mivel letagadhatatlan, hogy ez a nomád nép a mi őseink voltak, nincs más mód hátra, minthogy végtelenül büszkékké legyünk rájuk...

Természetesen az itt lefestett Szeged csak halványképe az igazinak. Lehetséges, hogy nem teljesen így történik majd minden. Lehetséges, hogy az önhibájukon kívül történő változások mellett, még más változás is be fog következni...

Minden lehetséges...

Klamár Gyula.

Eredeti amerikai és párizsi fűzők, megrendelésre készült mérték utáni fűzők, melltartók, haskötők és harisnyatartók a legújabb divat szerint. Fűzőtisztítások és javítások, ernyőjavítások és áthuzások a leg-szolidabb kivitelben a legolcsóbb árban.

Káldor J. és Társánál

szerezhetők be 498b Szeged, Kársz ucca 8. szám alatt. Telefon 11-32.

LICHTMAN CIPŐK
BALLY CIPŐK
Belvárosi Cipőüzlet

A legkedvesebb karácsonyi ajándék egy szép kép!

Nagy választékban kapható a legolcsóbbtól a legszebb kivitelűig. Tábih Jenő k'pkeretező és képkereskedőnél. Széchenyi tér 8. (Korzó Mozival szemben). Képkeretkészítéseket fizetésesen és olcsón végez!!!

Ágytoll-pehely
legmegbízhatóbban
Régi tollak beváltása 125

Rosner Ödön 12.
Pecsi Sándor sugárút
Higiénikus ágytoll gőztisztítás.